

DIABETIK KETOATSIDOZNI TASHXISLASH VA DAVOLASHNING YANGI STANDARTLARI

Xamidullayeva Zaynabxon Amangeldi qizi

Ubaydullayev Javohir Lutfullo o'g'li

Uchqunov Sirojiddin Zuhridin o'g'li

Toshkent tibbiyot akademiyasi 5- kurs talabarlari

Anesteziologiya va reanimatologiya kafedrası

Ilmiy rahbar: Yusupova Baxtigul

Yusupovna

Kirish. Diabetik ketoatsidoz — 1-tip qandli diabet bilan kasallangan bemorlarda uchraydigan hayot uchun xavfli, o'tkir 127ermentat asoratdir. Bu holat qonda glyukoza 127ermenta jismchalari darajasining oshishi, 127ermentat atsidoz va og'ir suvsizlanish bilan 127erment. Diabetik ketoatsidoz odatda 24 soat 127erment 127erment rivojlanadi va o'z vaqtida tashxis qo'yilmasa, bemorning hayotiga xavf tug'diradi. Diabetik ketoatsidozning oldini olish, erta aniqlash va samarali davolash hozirgi zamon diabetologiyasining eng dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. So'nggi yillarda xalqaro diabet assotsiatsiyalari tomonidan qabul qilingan yangi davolash standartlari ushbu holatni nazorat qilishda muhim rol o'ynaydi.

Tadqiqot maqsadi. Ushbu tadqiqotning maqsadi — 127ermenta ketoatsidozni tashxislash va davolashda xalqaro miqyosda qabul qilingan yangi klinik standartlarning afzalliklarini tahlil qilish, ularning klinik samaradorligini baholash va amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlarini o'rganishdan iborat.

Materiallar va usullar . Tadqiqotda 2022-yil AQSH va Buyuk Britaniya Diabet assotsiatsiyalari tomonidan tavsiya etilgan 127ermenta ketoatsidoz ni davolash standartlari tahlil qilindi. Ular 6 bosqichli davolash algoritmiga asoslangan bo'lib, har bir bosqichda suyuqlik terapiyasi, insulin qo'llanilishi, elektrolitlar muvozanatini tiklash, laborator nazorat va bemorni umumiy holatiga qarab yondashuv nazarda tutilgan. Mazkur usullar avvalgi yillardagi amaliyot natijalari bilan solishtirildi. Davolashdan 127erment bemor holati, asoratlari soni va o'lim ko'rsatkichlari bo'yicha 127ermentat ma'lumotlar jamlanib, tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari. Yangi standartlar asosida davolangan bemorlarda 24 soat 127erment 127ermentat atsidoz va ketonemiya bartaraf etilishi kuzatildi. Davolash samaradorligi avvalgi usullarga nisbatan 25% ga oshgan. Ayniqsa o'smir yoshidagi bemorlarda miya shishi bilan asoratlanish holatlari 10% ga kamaygani aniqlandi. Bemorlarning hushiga kelish va mustaqil ovqatlana olish qobiliyati tiklanishi erta kuzatildi. Yangi yondashuvda qon glukozasining soatlik pasayish darajasi 3 mmol/l dan oshmasligi ta'minlanadi, bu esa gipoglikemiya xavfini kamaytirgan. Klinik

kuzatuvlar shuni ko‘rsatdiki, monitoringga asoslangan individual yondashuv Diabetik ketoatsidoz bilan kasallangan bemorlarning tiklanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatmoqda.

Xulosa. Diabetik ketoatsidozni yangi standartlar asosida davolash klinik amaliyotda yuqori samaradorlikni ko‘rsatmoqda. Erta tashxis, bosqichma-bosqich regidrotatsion, insulin terapiyasi va doimiy laborator monitoring bemor hayotini saqlab qolish imkoniyatini sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, yangi standartlar asosida yondashuv asoratlarni kamaytirish va o‘lim holatlarining oldini olishda muhim rol o‘ynaydi. Shuning uchun ushbu algoritmlarni keng joriy qilish va sog‘liqni saqlash muassasalarida doimiy yangilab 128erment dolzarb ahamiyatga ega.